

[Aksel Møller.]

hr. Thorkil Kristensens tanke om at lade vareforsyningsudvalget i højere grad end før få føling med selve handelsaftalepolitikken.

Bestræbelserne for at opnå en mere omfattende frilistepolitik end den, regeringen har kunnet stille i udsigt, må naturligvis gå ad mange veje og ofte forberedes på det tidligst mulige stadium. Den vareforsyningslov, som her skal gennemføres, må sikre rigsdagen tilstrækkelige muligheder for ikke blot at tage stilling til den eksisterende handelspolitiske situations følger, men også give den en fair chance for at kunne øve indflydelse på årsagerne til, at vi er kommet i den til enhver tid rådende handelspolitiske situation.

Jeg skal i øvrigt afstå fra en yderligere diskussion om frilistepolitikken ved denne lejlighed. Det forekommer mig nemlig, at den netop nu befinder sig på et af de stadier, hvor det kan være omtåligt, at man fordyber sig alt for stærkt deri. Vi befinder os ved indledningen til en for Danmarks deltagelse i det økonomiske europæiske samarbejde meget vigtig passage, hvor vi — enten vi synes om det eller ej — er nødt til at tage et vidtgående hensyn til de forhandlinger, som nu føres i Paris. Der har jo i vareforsyningsudvalget været talt om, hvilke tilbud Danmark burde fremsætte i Paris. Det er min opfattelse, at forhandlingerne i Paris mellem Marshall-landene kun kan føre til de ønskede resultater, hvis de hviler på „do ut des“ eller frit oversat: „gi'r du mig din pære, gi'r jeg dig mit æble“, det vil sige, at de resultater, som vi håber at opnå for den danske handel, kun kan tilvejebringes, hvis landene er villige til at betale indrømmelser med indrømmelser, og det vil igen sige, at betingelsen for de danske tilbud må være gensidighed.

Mit parti er i høj grad opmærksom på de vanskeligheder, som restriktionerne har skabt landene imellem. Viljen til at styrke sit eget erhvervsliv over for andre landes er blevet fremmet med endnu smidigere midler end dem, vi kendte i den gode gamle verden, dengang da kun toldpolitikken anvendtes som middel til en aktiv handelspolitik. Alligevel må man gøre sig klart, at toldpolitikken ingenlunde har udspillet sin rolle. Forhandlingerne i Annecy viste, at der eksisterede en endog meget udpræget uvilje blandt landene mod at forminske nogen af de gældende toldsatser.

Ud fra denne iagttagelse kan mit parti heller ikke støtte det af retsforbundet så

ofte gentagne krav om gennemførelse af toldfrihed. Den danske toldlovgivning er langt snarere for ringe et middel i handelspolitikken nu i sammenligning med tidligere. Det ville, såvidt jeg kan se, have været lettere for Danmark at operere med vidt udstrakte frilistetilbud, hvis vi efter krigen havde ajourført vore toldsatser. Jeg er enig i, at Danmark uvægerligt må komme til kort på dette område, fordi vort i forvejen lave toldniveau er yderligere reduceret ved kronens værdiforringelse og derfor ikke giver os noget at forhandle på. Vi kommer derfor til at stå overfor en vanskelig forskelsbehandling fra udlændets side også i toldpolitisk henseende.

Det er blevet moderne i råstofproducerende lande at sætte to priser på råstofferne, en lavere på hjemmemarkedet, en højere ved eksport af de uforarbejdede stoffer. Det gælder, som det ofte er sagt, kul, det gælder jern, det gælder stål, og jeg tror desværre snarere, at denne fremgangsmåde vil blive endnu mere hyppig i den kommende tid end før. For Danmark åbner en sådan handelspolitik de sorteste perspektiver. I dette land, hvor hundredtusinder af menneskers økonomiske eksistens er knyttet til forarbejdelse af indførte råstoffer, vil følgen af, at vi skal betale højere råstofpriser end vore konkurrenter, stille os overfor udsigt til en arbejdsløshed, som kan sige sparto til den, regeringen tror at øjne, hvis den ikke får lov at føre sin kredit-udvidelsespolitik. Derfor er mit parti opsat på, at den høje regering i sine forhandlinger i Paris rejser og støtter ethvert krav om en ligelig adgang til råstoffer.

Vi vil således under de saglige forhandlinger om vareforsyningsloven medvirke til en udvidelse af frilisterne under iagttagelse af de hensyn, som jeg her har nævnt.

Den 6. oktober 1948 stillede det konservative folkeparti forskellige forslag til en forenkling af importrestriktionerne. Det drejede sig bl. a. om, at vi ønskede varegruppernes antal begrænset, så importørernes bevægelsesfrihed blev forøget. Vi fik under folketingets behandling af vareforsyningsloven den højtærede handelsministers principielle tilslutning hertil, og vi henleder i dag hans opmærksomhed på, at afviklingskommissionen har ment, at et sådant ønske burde imødekommes, hvor en hensigtsmæssigere varegruppering end den hidtidige derved kunne opnås. Indtil nu har hverken vi eller afviklingskommissionen opnået at råbe den højtærede handelsminister op. Vel er dette sted ikke noget Marstrand, og jeg er langt fra nogen Torden-